

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 11165-11-17 רביב נ' מושב נהלל-ועד מקומי ואח'

לפני כבוד הרשמת הבכירה נעמה פרס

רביב בינדור

התובע

נגד

1. מושב נהלל-ועד מקומי
2. איילון חברה לביטוח בע"מ

הנתבעים

חקיקה שאוזכרה:

[פקודת הנזיקין \[נוסח חדש\]: סע' 41, 38](#)

[תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984: סע' 214 טז\(ב\)](#)

[צו המועצות המקומיות \(מועצות אזוריות\), תשי"ח-1958: סע' 63\(א\) \(8\), ה\(ה\)](#)

פסק דין

1. לפני תביעה בסדר דין מהיר, לקבלת פיצוי כספי בסך של 28,453 ₪, בגין נזקים שנגרמו לרכב התובע כתוצאה מנפילת ענף גדול של עץ קזוארינה עתיק על הרכב, ביום חורפי, בעודו חונה בסמוך לעץ, בחורשה שליד מגדל המים של נהלל (להלן גם: "העץ המפגע"; "העץ").

2. התובע הינו הבעלים של רכב מ.ר. 90-097-12 (להלן: "הרכב"). הנתבע 1 הינו אגודה שיתופית להתיישבות חקלאית מסוג מושב עובדים, בשטחו, בחזקתו ובפיקוחו נמצא העץ המפגע. הנתבעת 2 היא מבטחת של הנתבע 1, בפוליסה הכוללת כיסוי לנזקי רכוש, הנגרמים לצד שלישי.

3. אין מחלוקת, כי ביום 14.12.16, עת חנה רכב התובע ברחבה של חורשת עצי קזוארינה עתיקים בקרבת בית הספר היסודי בשטח הנתבע 1, נפל על מכסה המנוע שלו ענף גדול של העץ (להלן: "האירוע"). אין גם מחלוקת, כי מדובר בחורשה שאינה מוסדרת לחניה, ולמרות זאת צוות בית הספר נהג, בזמנים הרלבנטיים לתביעה, להחנות את רכביו במקום, מטעמי נוחות. עוד מוסכם, כי ביום האירוע שרר מזג אוויר חורפי וכי העץ נבדק על ידי הנתבע 1 או מי מטעמו ביום 13.8.15, קרי, כשנה וארבעה חודשים לפני קרות האירוע.

4. מספר מחלוקות צריכות הכרעה, ואלה הן: **האחת**, מי אחראי לנפילת ענף העץ על הרכב, ומהי מידת אחריותו. **השנייה**, ככל שיקבע כי נפילת ענף העץ על הרכב היא פרי רשלנות של הנתבע 1, ולא קמה לנתבע 1 הגנה של כוח עליון, בשל מזג אוויר חריג אשר לא ניתן היה לצפותו, האם התובע הוכיח את הנזק שנגרם לרכבו והיקפו, אם לאו.

5. לטענת התובע, הנתבע 1 לא הציב שלטים האוסרים חניה במקום, לא גידר את המקום ואף לא פעל לגיזום העצים במקום החניה. הנתבע 1 היה מודע כי המקום משמש לחניה אך בחר שלא לפעול ולטפל כנדרש בעצים סביב מתחם החניה. לטענת התובע, אין לו את היכולת לדעת מה היו נסיבות האירוע אשר גרמו לנזק הנטען וכי האירוע נגרם על ידי נכס שלנתבע 1 שליטה מלאה עליו. לכן, לטענת התובע, האירוע שגרם לנזק לרכב, מתיישב יותר עם המסקנה שהנתבע 1 או מי מטעמו לא נקטו זהירות סבירה מאשר עם המסקנה שנקטו זהירות סבירה ולפיכך חל במקרה דנן הכלל של "הדבר מדבר בעד עצמו" המעוגן [בסעיף 41 לפקודת הנזיקין](#) [נוסח חדש] (להלן: "פקודת הנזיקין").

בהתאם לכלל זה, על הנתבע 1 רובץ הנטל להוכיח כי לא התרשל בטיפול בעץ ובתחזוקתו.

6. לבסוף, טוען התובע, כי האירוע קרה על ידי דבר מסוכן, אשר הנתבע 1 הינו בעל השליטה בו ועליו הנטל להוכיח היעדר רשלנות.

7. הנתבעים מצדם טוענים, כי סמוך לבית הספר של הנתבע 1 קיימים מגרשי חניה מוסדרים המיועדים לחניית מורי בית הספר והמבקרים. נהגת רכב התובע בחרה, מסיבות השמורות עמה, להסתכן מרצון, לחנות את רכב התובע בחורשה שאינה מוסדרת לחניה, במקום במגרשי החניה המוסדרים, ועוד ביום חורף סוער. לפי הטענה, גם אם בעת האירוע לא היו מוצבים שלטים האוסרים על חניה במקום, הנתבע 1 דאג להכשרת מגרשי חניה מסודרים בסמוך לבית הספר ואין הוא אחראי למי שבחר להחנות את רכבו בשטח החורשה. זאת ועוד, הנתבע 1 טיפל בעצים שבחורשה כמו בשאר העצים שבשטחו. ברי כי אין לנתבע 1 אחריות מוחלטת על כל מפגע המתרחש בשטחו. הנתבעים מוסיפים וטוענים, האירוע נגרם בלא כל אשם מצדו של הנתבע 1 אלא כתוצאה ממזג אויר סוער, שהינו בבחינת "כוח עליון". לבסוף, טוענים הנתבעים, כי הנתבע 1 פועל על פי נוהל בדיקת עצים מסודר מטעם המועצה האזורית, אשר שולחת מידי פעם פקחים שיבדקו את מצב העצים ויתריעו על נזקים צפויים. העצים שמתגלים כפגועים או מסוכנים מטופלים כנדרש על ידי גזימת ענפים או כריתת העץ. הנתבע 1 לא יכול או צריך לצפות נזק אשר לא התגלה בבדיקות ואין הוא אחראי למנוע נזק שלא ידע על קיומו.

8. התקיימו לפני שני דיוני הוכחות, במסגרתם נשמעו העדויות והוגשו ראיות הצדדים. כל העדים נחקרו בחקירה נגדית. מטעם התובע העידה לפני גבי לריסה רביב, אשת התובע, שהינה מורה בבית הספר היסודי הסמוך למקום האירוע, מאז שנת 2012, ומי שהחנתה את רכב התובע במקום האירוע, לצד רכבים נוספים. כן הוגשו מטעם התובע הראיות הבאות: תמונת רכב התובע ממועד האירוע ותמונות של מקום האירוע, לא ממועד האירוע. מטעם הנתבעים העידו לפני ד"ר נח וולפסון, מומחה מטאורולוג, אשר נחקר על חוות דעתו מיום 30.8.18, מר צח אבנת, אגרונום, אשר נחקר על דו"ח סקר עצים מסוכנים מיום 13.8.15, אשר נערך על ידו, ומר יאיר מור, מזכיר הנתבע 1. כן הוגש מטעם הנתבעים דו"ח נתוני מדידה של מהירות הרוחות באזור נהלל, שנערך בידי ד"ר נח וולפסון (מוצג נ/1).

9. בתום דיוני ההוכחות נשמעו סיכומי באי כוח הצדדים בעל פה ואף ניתנה הצעת בית משפט לסילוק התובענה שלא באמצעות פסק דין מנומק, אשר לא התקבלה. כעת בשלה עת ההכרעה.

הואיל ומדובר בתביעה בסדר דין מהיר, ינומק פסק הדין באופן קצר ותמציתי, בהתאם לקבוע בתקנה [214 טז\(ב\)](#) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984.

דין ומסקנות

10. ראיתי לקבוע כי דין התביעה להתקבל ברובה. אנמק בקצרה.

האם הוכחה רשלנות מצד הנתבע 1 באופן תחזוקת העץ ובטיפול בו?

11. אין חולק כי התובע הוכיח כי רכבו נפגע מענף עץ קזוארינה עתיק שנפל עליו, כאשר הרכב חנה ברחבה שליד מגדל המים בשטח הנתבע 1 (ראו תמונה שצילמה נהגת רכב התובע במועד האירוע וכן מכתב הנתבע 1 מיום 7.2.17, המופנה לסגל בית הספר היסודי בנהלל, נספח א' לכתב ההגנה). מכאן יש לבחון את אחריות הנתבע 1 לאירוע. השאלה, על כן, היא האם הוכחה התרשלנות של הנתבע 1 בגינה יש לחייב את הנתבעים לפצות את התובע על נזקיו.

12. אין מחלוקת, כי הנתבע 1 אחראי למפגעים המצויים בשטחו. קיומה של חובת זהירות מושגית של הנתבע 1 מקום בו קרס עץ או חלקיו בתחומו נקבעה בשורה של פסקי דין. [סעיף 63\(א\)](#) [\(8\)](#) ו- [\(ה\)](#) לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958 מטיל על המועצה האזורית ועל הנתבע 1 (הועד המקומי) חובה לדאוג לסלק מפגעים ולמנוע תקלות בתחום היישוב. חובה זו כוללת, בין היתר, את החובה להבטיח את מצבם התקין של העצים הנטועים בשטחים הציבוריים ביישוב. חובה חוקית זו מגבשת את חובת הזהירות המושגית המוטלת על הנתבע 1 ומקיימת את ההנחה לפיה התרשלנות מצדו בקיום חובותיו תגרום נזק.

13. עם זאת אחריותו של הנתבע 1 אינה מוחלטת. אחריותו של הנתבע 1 מקורה בהפרת חובת זהירות קונקרטי, הנבחנת על בסיס פעולתה והתנהלותה של הרשות הסבירה. הרשות הסבירה איננה רשות מושלמת, ואם יימצא קיומו של מפגע שלא ניתן לצפותו, לא תחויב הרשות. רמת הזהירות מחייבת לנקוט אמצעים לא רק כלפי סיכון ידוע, אלא גם כלפי סיכון בלתי ידוע אשר קיימת לגביו הסתברות סבירה של התרחשות. הנתבע 1 לא חייב להשקיע את כל המשאבים האפשריים למניעת התרחשותם של נזקים בתחומו, אלא משאבים סבירים בלבד. אין אפשרות להגן בצורה מוחלטת על התושבים מפני נפילת עצים. חובת הזהירות הקונקרטית של הנתבע 1 נבחנת על פי מבחן הצפיות. דהיינו, האם בנסיבות העניין היה על הנתבע 1, כרשות סבירה, לצפות את התרחשות הנזק, ואם אכן כן, האם לא נקט באמצעי זהירות למניעתו. כיצד ניתן אפוא לקבוע אם בנסיבותיו של מקרה זה, הנתבע 1 התרשל? נטל ההוכחה כי הנתבע 1 התרשל מוטל על התובע, אלא אם כן מתקיימת איזה מהחזקות המורות על העברת הנטל.

14. במקרה דנן, טוען התובע כי יש להעביר את נטל הראיה להוכיח שהנתבע 1 התרשל אל הנתבעים, לפי [סעיף 41 לפקודת הנזיקין](#), ובהתאם מבקש התובע לקבוע, כי הנתבעים לא עמדו בנטל המוטל עליהם.

15. על מנת להחיל את [סעיף 41 לפקודת הנזיקין](#), על התובע להוכיח שלושה תנאים מצטברים:

(1) כי הוא לא יודע או לא יכול לדעת מה היו למעשה הנסיבות שגרמו למקרה שהביא

לנזק.

(2) כי הנזק נגרם על ידי נכס שלנתבע 1 הייתה שליטה מלאה עליו.
 (3) כי נראה לבית המשפט שנפילת ענף העץ על רכב התובע מתיישבת יותר עם המסקנה שזו נגרמה כתוצאה מרשלנות כלשהיא של הנתבע 1, מאשר עם המסקנה שזו נגרמה ללא כל התרשלות של הנתבע 1.

נטל השכנוע לעניין קיומם של שלושת התנאים רובץ על שכס התובע, ועליו להרימו על פי המבחן של עודף ההסתברויות.

16. במקרה דנן, סבורני, כי אין להחיל את הוראת [סעיף 41 לפקודת הנזיקין](#). אין מחלוקת כי לאשת התובע לא הייתה כל ידיעה, בזמן אמת, באשר לנסיבות שגרמו לנזק וגם לא הייתה לה כל שליטה על מהלך האירוע. אצא מנקודת מוצא, כי ניתן לראות בעץ הנטוע בשטח ציבורי פתוח ככזה המצוי בשליטה מלאה של הנתבע 1. אולם בכך לא די. לטעמי, לא מתקיים בענייננו היסוד השלישי [שבסעיף 41 לפקודת הנזיקין](#) ולפיו, ניתן לומר כי נפילה של ענף קזוארינה עתיק, שלא נכלל בדו"ח סקר העצים המסוכנים מיום 13.8.15, ולא נחשב בעברו לעץ "מועד לפורענות", מתיישבת יותר עם רשלנות של הנתבע 1 מאשר עם העדר רשלנות. בנסיבות אלה, ובפרט עת מדובר ביום חורפי, לא ניתן גם לומר כי עץ הקזוארינה העתיק הינו "דבר מסוכן" לענייניו של [סעיף 38 לפקודת הנזיקין](#).

17. ברם, בשאלה על מי הנטל להוכיח עם הרשות המקומית התרשלה בנסיבות מקרה ספציפי, מעמדה של רשות מקומית אינו כשל נתבע רגיל. המידע הנוגע לאופן טיפול הרשות המקומית בעצים שבתחומה נמצא בידי הרשות המקומית ולגבי רשות מקומית יש להחיל את "כלל הידיעה המיוחדת" ולפיו, מקום בו המידע נמצא בידיעתו הייחודית של הנתבע, די בכך שהתובע עומד בנטל קל של הבאת ראיות ראשוניות על מנת להעביר את נטל הבאת הראיות הנגדיות אל שכמה של הרשות המקומית. ככל שהרשות המקומית לא תביא ראיות לגבי אותן עובדות הנמצאות בידיעתה הייחודית, וככל שלא תמציא בראיותיה תשובה אשר יהא בה לעקור את המסקנה הראשונית בדבר רשלנותה, הדבר יוביל לקביעת ממצא לחובתה. העברת נטל הראיה במקרה זה אינה בבחינת העברת נטל השכנוע, שיותר בידי התובע (ראו: [ע"א 73/86 שטרנברג נ' עיריית בני ברק, פ"ד מג\(3\) 343 \(1989\)](#)).

18. בענייננו, עמד התובע בנטל הבאת ראיות ראשוניות, התומכות במסקנה שהנתבע 1 התרשל בטיפול בעץ ולא מנע באמצעים סבירים ופשוטים חניה של רכבים במקום, ואפרט:

(א) בדיקת סקר עצים מסוכנים בשטחים פתוחים ציבוריים בתחום הנתבע 1 נערכה פעם בשלוש שנים, כאשר הבדיקה האחרונה של העץ נעשתה כשנה וארבעה חודשים לפני האירוע. טיב הבדיקה היה ויזואלי, על ידי מבט בלבד, ללא סימון העץ, וללא עריכת בדיקה פיזית כלשהי. בנדון זה העיד האגרונום צח אבנת כך (עמ' 17 לפרוטוקול, שורות 14-17): "אני עושה סיור עם מר יאיר מור, ואנחנו עוברים עץ-עץ. משתדלים מאוד לא לפספס אף עץ. לשאלת בית המשפט אם יתכן שפספסנו עץ, אני אומר שזה יכול להיות, אבל זווקא את העץ הזה, אני מכיר את הקזוארינות, אלה עצים בעייתיים, יש עץ עם המלצה שם ליד המזכירות".

(ב) הנתבע 1 לא הראה כי נעשתה בדיקה או בחינה יזומה של העץ בתקופה שחלפה מאז הבדיקה האחרונה. האגרונום צח אבנת מטעם הנתבעים אישר בעדותו (עמ' 17 לפרוטוקול, שורות

23-24) כי פרק הזמן שחלף מאז הבדיקה האחרונה של העץ (שנה וארבעה חודשים) הינו מספק כדי לפתח תחלואה בעץ. ואלה דבריו: **"לשאלת בית המשפט, שנה ו-4 חודשים זה פרק זמן שבו עץ יכול להינזק"**. עולה אפוא כי ללא בדיקה פיזית של העץ עובר לאירוע, לא ניתן לשלול את האפשרות המסתברת לפיה העץ המפגע סבל ממחלה כלשהיא ועקב כך משבי הרוח ביום האירוע גרמו לתלישת ענף העץ ונפילתו על רכב התובע.

(ג) האגרונום צח אבנת או מאן דהוא אחר מטעם הנתבע 1, לא בדקו את העץ המפגע **לאחר האירוע**. הסתמכות האגרונום אבנת על תמונות העץ לאחר קרות האירוע, בהן רואים, לטענתו, כי הענף בריא וירוק, איננה רצינית כל ועיקר והנני לדחותה בזה. הימנעות הנתבע 1 מבדיקת העץ לאחר האירוע או מהצגת ממצאי בדיקת העץ, ככל שנערכה בדיקה כאמור, על ידי אגרונום מטעמו, פועלת לחובתו, ומעבירה אליו את נטל הבאת הראיות לשלול את הטענה להתרשלותו.

(ד) הנתבע 1 לא הציג ראיה כלשהיא על תכנית עבודה סדורה לגיזום עצים ואף לא הציג תיעוד ראוי של פעולות הגיזום שבוצעו בתחומו בתקופה שמיום 13.8.15 ועד למועד קרות האירוע (14.12.16).

(ה) הנתבע 1 לא הוכיח בראיות, כי נעשה מבצע גיזום עצים לפני החורף כפעולות מנע.

(ו) עובר לקרות האירוע הנתבע 1 לא מנע חניית רכבים במקום האירוע. המקום לא היה מגודר ולא היו שלטים האוסרים חניה בו. מר יאיר מור, מזכיר המושב אישר בעדותו (בעמ' 21 לפרוטוקול, שורות 24-32) כי רק לאחר קרות האירוע פנה בכתב לסגל בית הספר היסודי בנהלל, במכתב מיום 7.2.17, ובו נכתב כדלקמן:

"למורות שלום,

בחורשה שליד מגדל המים של נהלל (מול ביה"ס) ישנה חורשת עצי קזוארינה עתיקים. גזעי העצים וענפיהם לא עומדים ברוחות הסערה נשברים ונופלים.

אנשי סגל ביה"ס היסודי נוהגים להחנות את מכוניותיהם בשטח הציבורי שאינו מוגדר מגרש חניה ואף לא מוסדר לשם כך. בצד המזרחי של ביה"ס ישנה חניה מוסדרת משני צידי הכביש.

אני פונה ומזהיר את המורים: החניה בשטח השצ"פ אסורה בהחלט. למושב נהלל אין לאל תהיה כל אחריות לכל נזק שנגרם או ייגרם לרכבים החונים בחורשה".

19. הנה כי כן, התובע עמד בנטל ההוכחה הראשוני להראות כי הנתבע 1 התרשל בטיפול בעץ המפגע ולא נקט אמצעים סבירים ופשוטים למניעת חניית רכבים במקום. מכאן יש לעבור ולשאול, האם הנתבע 1 הביא ראיות לכך כי לא התרשל בטיפול מונע בעץ וכי נקט באמצעים סבירים למניעת חניית רכבים במקום.

20. אני סבורה, כי הנתבע 1 לא עמד בנטל הרובץ לפתחו להראות כי לא התרשל הן בטיפול מונע בעץ הן בנקיטת אמצעים סבירים למניעת חניית רכבים במקום האירוע. די בכך על מנת לקבוע את אחריותו של הנתבע 1 לנזק לרכב התובע כפי שהתרחש. **ראשית**, הנתבע 1 לא הראה כי הייתה קיימת, עובר לאירוע, תכנית עבודה מסודרת לגיזום עצים, בפרט לפני עונת החורף, כפעולות מנע, הכוללת מעקב ובקרה תקופתיים. מר יאיר מור מזכיר המושב העיד ללא הצגת כל תימוכין חיזוניים, כי הטיפול בעצים נעשה על ידי קבלן גינון בשם גינו חוג'ארת וגם על ידי חבר המושב מר

אילן שמואלי. מר יאיר מור הוסיף והעיד, כי קבלן הגינון מקבל ממנו הנחיות, והטעים כי לא קיימת תכנית עבודה מסודרת ותיעוד בכתב על ביצועה. עולה אפוא כי הנתבע 1 נמנע מלהציג ראיות קונקרטיות על תחזוקתם השוטפת של העצים בתחומו וכן על בדיקתם העתית בתקופה בת שנה וכארבעה חודשים מאז בדיקת הסקר היזומה של העצים מיום 13.8.15. **שנית**, הנתבע 1 לא הציג תיעוד המלמד כי הנתבע 1 ביצע פיקוח על פעולות קבלן הגינון מטעמו, ככל שנעשו. **שלישית**, הנתבע 1 לא הציב שילוט במקום האירוע האוסר חנייה במקום ואף לא גידר את המקום. ממכתב הנתבע 1 מיום 7.2.17 (כחודשיים לאחר האירוע), המופנה לסגל בית הספר הסמוך למקום עולה בבירור כי צוות בית הספר נהג ועודנו נוהג להחנות את רכביו במקום האירוע, תוך שהנתבע 1 מודע לכך ועוצם את עיניו.

21. נמצא אפוא כי קמה לנתבע 1 חבות לאירוע ולנוזקי התובע. אני סבורה כי עלה בידי התובע להוכיח שקריסת ענפי העץ מקורה בהתרשלות מצד הנתבע 1. הנני קובעת בזה כי היה על הנתבע 1 לצפות נפילת ענפי עצי קזוארינה עתיקים ובעייתיים (כלשון האגרונום צח אבנת בעדותו בעמ' 17 לפרוטוקול) במקום בו נוהג סגל בית הספר להחנות את רכביו, ביום בו שורר מזג אויר חורפי, כל זאת, כאשר לא קיים נוהל מסודר של טיפול יזום בעצים ואין כל איסור על חניית רכבים במקום.

האם יש להטיל בנסיבות דגן אשם תורם כלשהו על נהגת רכב התובע?

22. האשם התורם מהווה הגנה למזיק (הנתבע 1) לא מפני עצם האחריות בנוזיקין גופה, אלא מפני החובה לפצות את הניזוק (התובע) על מלוא נזקו. בקביעת קיומו של אשם תורם יש לבחון, תחילה, אם בנסיבות העניין נהג הניזוק כאדם אחראי ותוך זהירות סבירה ("מבחן האדם הסביר"). נטל ההוכחה לקיום האשם התורם מצד נהגת רכב התובע מוטל על שכם הנתבעים. בנסיבות העניין, שוכנעתי כי יש לייחס לנהגת רכב התובע אשם תורם בשיעור 25%. ואנמק.

ראשית, נהגת רכב התובע החנתה את הרכב בשטח עפר, לא מוסדר, לצד עצים גבוהים ועתיקים, כאשר הוכח כי עמדה לפניה חלופה מוסדרת ובטיחותית לחניית הרכב (קיימת חניה מוסדרת בצד המזרחי של בית הספר).

שנית, נהגת רכב התובע החנתה את הרכב מתחת לעץ קזוארינה עתיק וגדול ביום חורפי ובכך התרשלה. ברי כי יכלה למנוע את הנזק מבעוד מועד, אם לא הייתה מחנה את הרכב במקום. נהגת רכב התובע הודתה בעדותה כי דובר ביום חורף המלווה ברוחות חורפיות. תרחיש של ענפי עצים הקורסים בימי חורף (גם ימי חורף "שגרתיים" במהלכם מנשבות רוחות) איננו חזיון נדיר. כך בכלל, וכך מכוח קל וחומר מקום שאדם בוחר להחנות את רכבו על גבי שטח עפר בלתי מוסדר שאיננו מיועד מטיבו לחניה ואשר מידת התחזוקה והפיקוח על שטח זה – לרבות על העצים שבו – איננה מובנת מאליה. בבחירתה המודעת של נהגת רכב התובע להחנות את רכב התובע בשטח שכזה, כאשר מנגד עמדה לפניה חלופה בטיחותית יותר להחניית הרכב (החניון בצד המזרחי של בית הספר) נטלה על עצמה סיכון מסוים לקרות הנזק, מן הסוג שהתממש בסופו של יום.

האם הוכח בענייננו "כוח עליון" כלשהו שניתק הקשר הסיבתי בין התרשלות הנתבע 1 לבין הנזק שנגרם לרכב התובע?

23. ראיתי לדחות את טענת הנתבעים, כי ביום האירוע נשבו משבי רוח חריגים המהווים "כוח עליון" המנתק את הקשר הסיבתי בין התרשלות הנתבע 1 לבין הנזק שנגרם לרכב התובע. אינני סבורה כי עלה בידי הנתבעים להוכיח שעסקינן בכוח עליון. **ראשית**, נהגת רכב התובע ציינה מפורשות בעדותה לפני כי לא דובר ברוחות חריגות או במזג אוויר חריג שאיננו אופייני ליום חורפי רגיל ("היה מזג אוויר חורפי אבל לא משהו מיוחד, חורפי ישראלי רגיל לא משהו שונה, היו קצת רוחות אבל לא משהו חריג", עמ' 4 לפרוטוקול, שורות 18-20). לא מצאתי כל סיבה שלא ליתן אמון בעדותה זו, וממילא עדותה לא נסתרה. **שנית**, ממקרא חוות דעתו של המטאורולוג, ד"ר נח וולפסון, מטעם הנתבעים ומניתוח עדותו לפני, לא ניתן ללמוד, כי ביום האירוע שרר מזג אוויר קיצוני וחריג אשר לא ניתן היה לצפות אותו. לעדותו של, מר וולפסון, מזג האוויר ששרר ביום האירוע יכול להתרחש גם יותר מפעם אחת בחורף (עמ' 12 לפרוטוקול, שורות 2-5).

24. אני קובעת אפוא כי העובדה שנפילת ענף עץ הקזוארינה העתיק והגדול על רכב התובע נגרמה במהלך פעולתם של כוחות הטבע (משבי רוח), איננה מפטירה את הנתבע 1 מאחריות בנוזקין, שכן תפקידו של זה האחרון למנוע ולהקטין, מבעוד מועד, את תוצאת הפעילות של כוחות טבע אלה על ידי טיפול שוטף ועקבי בעץ וביצוע בדיקות עתיות. לאור דברים אלה, איני מוצאת טעמים שבמדיניות לשלול אחריות בנוזקין מהנתבע 1 במקום בו קיימת ציפיות.

הנזק ושיעורו

25. בסעיף 17 לכתב התביעה, מונה התובע את הנוזקים השונים שהוסבו, לטענתו, לרכבו ולו, עקב נפילת ענף העץ באירוע. אבחן עתה אם נזקים נטענים אלה הוכחו על ידו.

26. נזק ישיר לרכב בסכום של 17,956 ₪ וכן ירידת ערך בסכום של 6,900 ₪: התובע תמך נזקים אלה בחוות דעת שמאית של השמאי מר גדי משה וכן בקבלות תיקון ממוסד זוהיר. הנני סבורה כי נזקים אלה הוכחו כדבעי ולא נסתרו על ידי הנתבעים באמצעות חקירת שמאי התובע על חוות דעתו או הגשת חוות דעת שמאית נגדית.

27. שכר טרחת השמאי מר גדי משה: התובע הציג קבלה בגין תשלום שכר טרחת השמאי בסכום של 1,378 ₪. לאור האמור, ומשמצאתי כי דרישת שכר הטרחה של השמאי בגין עבודתו הינה סבירה ומידתית, יש לראות ראש נזק זה כמוכח.

28. התובע עותר בתביעתו לקבלת החזר עבור שירות רכב חלופי בסכום של 1,032 ₪. רכיב תביעה זה לא הוכח כדבעי והנני לדחותו. לא הוצגה קבלה המלמדת על תשלום סכום זה בפועל לחברת השכרת רכבים כלשהי.

29. לבסוף, טוען התובע בתביעתו, בעלמא ובכוללניות, כי הוסבה לו עגמת נפש וטרחה אותה הוא אומד בסכום של 1,000 ₪. ראיתי לדחות רכיב תביעה זה בהיעדר כל הוכחה. התובע לא התייצב בבית המשפט בשני הדיונים שהתקיימו בתובענה ונראה מהשתלשלות פני הדברים, כי מי שהיה מעורב באירוע ובהשתלשלות העניינים שלאחריו, הייתה אשת התובע ולא התובע בעצמו.

סיכום הדברים

30. אני מקבלת את התביעה ברובה ומחייבת את הנתבעים, באמצעות הנתבעת 2, לשלם לתובע סכום של 19,816 ₪, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה כחוק מיום 6.11.17 ועד למועד התשלום המלא בפועל. כמו כן יישאו הנתבעים, באמצעות הנתבעת 2, באגרה, כפי ששולמה, שכר עדת התובע, כפי שנפסק בדיון ושכר טרחת עו"ד בסכום כולל של 3,600 ₪. הנתבעים יישאו בשכר העדים מטעמם.

המזכירות תדוור לצדדים כמקובל.
זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ו אייר תש"פ, 20 מאי 2020, בהעדר הצדדים.

נעמה פרס 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)